

EU:s fonder och program – Stadens hemlöshetsplan

Inledning

I följande information kan du läsa om EU:s fonder och program för att motverka hemlöshet, stadens hemlöshetsplan med vision, mål och strategier samt stadens EU-arbete. Syftet med informationen är att belysa EU-fonder och program med relevans för att minska hemlösheten i Göteborg. Det är social resursförvaltning, fastighetskontoret och stadsledningskontorets internationella avdelning som har tagit fram informationen. Den riktar sig till bolag och förvaltningar som är berörda av stadens hemlöshetsarbete¹.

EU ger ekonomiskt stöd till projekt inom många områden. Exempel på områden att söka EU-stöd till projekt för att minska och motverka hemlöshet är vräkningsförebyggande arbete, utveckla/utöka Bostad först och inrätta ett Hemlösas hus² (Center mot hemlöshet). Detta kan med fördel göras i samarbete med universitet, social ekonom och näringsliv. EU ger också bidrag till projekt som bygger på ett samarbete mellan deltagare i flera EU-länder. Berörda bolag och förvaltningar ansvarar själva för att bevaka utlysningar och planera för EU-finansiering av projekt. Att söka EU-stöd till projekt tar vanligtvis 6–12 månader. Det som tar mest tid är förankring i egen verksamhet och att finna samarbetspartners.

Stadens hemlöshetsplan

Göteborgs Stads strategi och plan mot hemlöshet 2015–2018 omfattar en nollvision, fem mål, tre strategier och en handlingsplan med 23 aktiviteter för att minska hemlöshet. Syftet med planen är att ge en samlad beskrivning av hur Göteborg ska gå tillväga för att minska hemlösheten fram till 2018. En tydlig ambition i planen är att inga barnfamiljer ska behöva vräkas då Staden i sitt arbete med hemlösa familjer har ett tydligt barnperspektiv. Kommunfullmäktige beslutade den 7 maj 2015 att anta Göteborgs Stads strategi och plan mot hemlöshet 2015–2018 (§ 6 Dnr 1410/14).

Mål

Staden ska halvera antalet personer som befinner sig i akut hemlöshet
Antalet personer som vräks från sin bostad ska minska
Antalet personer som skrivs ut från vård eller behandling och saknar bostad ska minska
Antalet hemlösa personer med komplex problematik i form av missbruk och/eller psykisk/fysisk ohälsa ska minska
Fler personer som bor i kommunens boenden ska få egen bostad

Strategier

Intensifiera det vräkningsförebyggande arbetet
Öka användandet av långsiktiga lägenhetsboenden som leder till eget boende
Stärka och utveckla ledning och styrning i kommunens hemlöshetsarbete

¹ [Göteborgs Stads strategi och plan mot hemlöshet 2015-2018](http://www.goteborg.se), www.goteborg.se.

² Kommunfullmäktiges budget för 2015

EU och hemlöshet

Inom EU pågår samarbeten mellan olika aktörer för att lära av varandra när det gäller hemlöshetens orsaker och utveckling samt metoder för att motverka hemlöshet. EU:s finansiella prioriteringar utgår från EU-ländernas gemensamma utvecklingsstrategi i Europa 2020³. Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla har bland annat som mål att hjälpa minst 20 miljoner människor ur fattigdom och social utestängning.

Enligt policybeslut⁴ i kommunfullmäktige i juni 2014 har staden tagit ställning för ett aktivt internationellt samarbete⁵. EU:s samlade programstruktur erbjuder möjligheter att söka medel för att motverka hemlöshet, se nedan. Göteborg kan genom EU-projekt om hemlöshet bli en förebild för både Sverige och Europa.

Europeiska kommissionen och ministerrådet har i rapporten om socialt skydd och social integration 2010 uppmanat medlemsländerna att utarbeta strategier med följande inriktning:

1. Förebyggande åtgärder är det mest kostnadseffektiva sättet att bekämpa hemlöshet. Särskild tonvikt läggs på att minska vräkningarna och minimera antalet människor som lämnar olika inrättningar utan att ha någon bostad att komma hem till.
2. En kvalitetsutveckling från att bara erbjuda tillfälligt boende/krisboende mot mer omfattande utvecklingspolitiska strategier som syftar till att hjälpa människor att flytta vidare till ett stödboende eller en fast bostad.
3. En strategi med inriktningen Bostad först där enskilda människor i första hand erbjuds en fast bostad. Samtidigt varnar man för att det inte får bli en strategi som bara inriktar sig på boende i de fall då människor har ytterligare stödbehov.
4. En förbättrad styrning med centrala inslag som bland annat omfattar ett starkt ledarskap från den huvudsakligen berörda offentliga myndighetens sida, ett effektivt deltagande av alla viktiga berörda parter samt samförstånd om den överenskomna strategin.

Ovanstående inriktningar kan ses som lämpliga områden när bolag och förvaltningar inom Göteborgs Stad söker EU-medel för att delvis finansiera hållbara lösningar för att motverka och minska hemlöshet. Detta kan med fördel göras i samarbete universitet, högskola, social ekonom⁶i och näringsliv (exempelvis fastighetsägare).

³ Europa 2020-strategin, http://ec.europa.eu/europe2020/index_sv.htm.

⁴ Policy och riktlinjer för internationellt samarbete i Göteborgs Stad, www.goteborg.se.

⁵ [Internationellt samarbete](http://www.goteborg.se), www.goteborg.se.

⁶ Social ekonomi: Fristående aktörer, som till exempel föreningar, stiftelser och kooperativ, inom socialt arbete och funktionshinderområdet. Syftet är att skapa förutsättningar för ett brett utbud av frivilligt socialt arbete där frivilligorganisationernas verksamheter är ett komplement eller alternativ till kommunens verksamheter, se www.goteborg.se/wps/portal/socialekonomi.

Aktuella EU-fonder och program med relevans för minskad hemlöshet

EU:s budget fördelas genom fonder. EU-program beskriver hur de ska användas. Det vill säga förutsättningar för EU-finansiering av projekt. En vanlig förutsättning för EU-finansiering är att projektet ägs och drivs av städer och andra icke-vinstdrivande organisationer. Genom att medfinansiera projekt vill EU genomföra den gemensamma EU-politiken och att Europa 2020-strategin förverkligas, att ord blir handling. I slutet av år 2020 avslutas nuvarande EU-program.

EU-projekt pågår oftast tre år och föregås ibland av ett halvårs förprojektering. Det är inte ovanligt att en EU-ansökan tar ett år att utarbeta. Tiden är beroende på tidpunkt för ansökningsperioder för de olika EU-programmen. Göteborgs Stads strategi och plan mot hemlöshet gäller till och med år 2018. Handlingsplanen mot hemlöshet vinner på att identifiera projektägare och samarbetspartners. Nedan kan du läsa om pågående EU-fonder och program med relevans för minskad hemlöshet.

Socialfondsprogrammet som nämns i hemlöshetsplanen har inga lämpliga utlysningar under den aktuella tidsperioden 2017–2018/19. Socialfonden i Sverige är ett arbetsmarknadsprogram som syftar till att stärka individer på arbetsmarknaden eller att skapa vägar in till arbetsmarknaden för de som står långt ifrån. Inga investeringar i detta program annat än i människor.

Regionalfondsprogrammet i Västsverige nämns också i hemlöshetsplanen eftersom det bland annat vänder sig till mindre företag som kan vara verksamma inom idéburen sektor. Under överskådlig tid planeras dock inte utlysningar inom regionalfondsprogrammet som kan bidra till minskad hemlöshet.

Programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI) grundas på begreppet social innovation. Tanken är att genom att pröva nya idéer och metoder få fram reformer som kan fortsätta användas i medlemsstaterna. Delprogrammet Progress syftar till att särskilt främja politiska reformer inom sysselsättning och socialpolitik t ex stöd till socialpolitiska insatser som syftar till att främja sociala innovationer. (Framgångsrika idéer kan finansieras med kompletterande stöd från ESF.) Arbetsmarknadsdepartementet är svensk kontaktpunkt.

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) ESF-rådet fastställer de kriterier som gäller för att bli en partnerorganisation. Detta program är riktat till de fattigaste EU-migranterna och avser inga investeringar annat än i kompetens och kunskap. Sverige har valt en inriktning på sitt FEAD program som bara innebär att man ser att vägen ut ur extrem fattigdom är genom kunskap och vägledning.

Intereg ÖKS-kansliet förvaltas av Tillväxtverket och är ett EU-program som avser transregional samverkan mellan norra och mellersta Jylland i Danmark, Halland och Västra Götaland i Sverige samt södra delarna av Norge. Syftet är att stärka den gemensamma regionen och att minska gränshinder. Projekten skall ha en tydlig transnationell prägel där man beskriver mervärdet av att arbeta ihop. Bland annat prioriteras projekt som stärker den gemensamma arbetsmarknaden över nationsgränserna t ex underlättar pendling och främjar sysselsättning.

Eurocities Social Affairs Forum med arbetsgrupp Hemlöshet

Utöver organisationens övergripande mål och syfte är detta forum inriktat på socialt boende som kan bidra till social sammanhållning i städer. Forumet arbetar för att öka förståelsen inom EU för socialt boende och att underlätta utbyte av goda idéer och kunskap mellan Euroities-städer när det gäller sådant som uppmärksammas i Göteborgs Stads plan mot hemlöshet. Exempel är boende för invånargrupper med särskilda behov, blandstaden och renovering av befintliga bostadsbestånd. Det kopplar i sin tur till vräkningsförebyggande arbete och långsiktigt lägenhetsboende. Under 2016 fokuserade forumet särskilt på socialt boende, hållbart boende till rimligt pris, smart innovation fastighet/boende, förtätning och invånardialog om stadsutveckling. Dessutom uppmärksammades situationen för papperslösa människor.

Göteborgs Stad överlägger just nu om att engagera sig mer politiskt i Social Affairs Forum genom Marina Johansson. Hon är stadens representant i det västsvenska strukturfondspartnerskapet som prioriterar ansökningar till socialfonds- och regionalfondsprogrammen. Stadens politiska engagemang i Eurocities överensstämmer med stadens strategi i planen mot hemlöshet om att stärka och utveckla ledning och styrning i kommunens hemlöshetsarbete.

Vid frågor kontakta:

EU - fonder och program

Petra Senthén tfn 031-368 03 35

Internationella avdelningen petra.senthen@stadshuset.goteborg.se

Louise Stiernström tfn 031- 367 94 67

Social resursförvaltning louise.stiernstrom@socialresurs.goteborg.se

Stadens hemlöshetsplan

Mikael Chrona tfn 031-368 10 44

Fastighetskontoret mikael.chrona@fastighet.goteborg.se

Eurocities (Social Affairs Forum – arbetsgrupp hemlöshet)

Sofia Kuldius tfn 031-367 96 94

Social resursförvaltning sofia.kuldius@socialresurs.goteborg.se

Länktips

[Budget för Göteborgs Stad](#)

[Internationellt samarbete i staden](#)

[Göteborg Stads strategi och plan mot hemlöshet 2015-2018](#)

[Idékom – ett råd där staden och social ekonomi möts](#)

[EUROCITIES](#)

Bilaga 1

Sveriges medlemskap i EU påverkar Göteborg

Ungefär 60 procent av alla frågor som tas upp i kommunfullmäktige påverkas på ett eller annat sätt av lagar och beslut från EU. Det är också på regional och kommunal nivå som de flesta EU-beslut genomförs i praktiken. Det kan till exempel handla om att man vill bygga en ny idrottsarena i staden, vilket till stor del påverkas av bland annat EU:s regelverk kring miljöhänsyn vid stadsplanering eller offentligt upphandling. För att ta tillvara på möjligheterna som Sveriges EU-medlemskap erbjuder, har Göteborgs Stad utvecklat ett omfattande EU-arbete.

Bevaka och påverka EU

För att Göteborgs politiker ska kunna fatta bra, långsiktiga beslut för staden är det viktigt att ha rätt underlag utifrån hur EU påverkar Göteborgssamhället. Göteborgs Stads EU-arbete baseras på att man blir bättre på att förstå vad som är på gång, kan förbereda sig och anpassa kommunens verksamheter till möjliga förändringar. Göteborgs Stad har därför skapat metoder och arbetssätt för att bevaka och påverka händelseutvecklingen i EU, hitta finansiering i form av EU-projekt och informera sig om kommande lagförslag som kan komma att påverka Göteborg. Det görs bäst genom att samordnat arbeta i Göteborg och på plats i Bryssel. Det görs bäst genom samordnat arbete i Göteborg och på plats i Bryssel.

EU-projekt

EU-arbetet kommer göteborgarna till nytta genom att till exempel utveckla staden och rusta upp områden genom band annat EU-projekt. En mycket stor andel av stadens EU-projektarbete skapar nytta för invånare långt från arbetsmarknaden och bidrar till att utveckla nya arbetsmetoder och strategiska samarbeten med idéburen sektor och näringsliv. Generellt har Göteborgs Stad god EU-projektkompetens som alla förvaltningar och bolag kan ta del av.

EUROCITIES

EUROCITIES är en organisation som grundades 1986 och utgörs av ca 130 europeiska medlemsstäder, där varje enskild stad har mer än 250 000 invånare. Sammanlagt finns Eurocities-städer i 35 länder och representerar 130 miljoner invånare. Göteborgs Stad blev medlem 1995. Arbetet inom organisationen är fokuserat på omvärlds- och intressebevakning i syfte att tillvarata storstädernas intresseområden i EU. Arbete inbegriper en nära och kontinuerlig dialog med olika EU-institutioner. Eurocities samordnar även vissa EU-finansierade projekt, samt fungerar som forum för samarbete mellan medlemsstäderna. Organisatoriskt är Eurocities indelat i sex stycken tematiska forum. Utöver redan nämnda forumet för sociala frågor finns forum för kultur, ekonomisk utveckling, miljörelaterade frågor, IT, rörlighet och transport. Under varje forum finns ett flertal arbetsgrupper.

Göteborgs Stads medlemskap och engagemang i Eurocities ligger i linje med stadens internationella policy och riktlinje då medlemskapet i organisationen ger möjligheter till omvärlds- och intressebevakning, verksamhetsutveckling genom nätverksarbete samt utbyte av kunskap och erfarenheter med andra städer.

Samordning av stadens EU-arbete

Stadens verksamhet utvecklas genom EU-arbetet. Det samordnas av stadsledningskontorets internationella avdelning för kommunstyrelsens räkning. Kommunstyrelsen definierade under 2015 begreppet ”EU-arbete”. För att samordning av EU-arbetet finns bland annat ett EU-nätverk med representanter för stadens förvaltningar och bolag. Information om stadens EU-arbete och övriga internationella samarbete finns på intranätet och goteborg.se